

Faculty Verslaggeving & Financieel beheer

Een faculty staat voor gestructureerde, beroepsbrede kennisontwikkeling en kennisoverdracht.

In welke richting moet het beroep zich ontwikkelen? Waar moet het beroep staan over 3 tot 5 jaar?

De accountant ontwikkelt zich tot 'trusted advisor'.

Cruciaal hierbij is dat de gebruiker van zijn diensten (klant, opdrachtgever, werkgever) de accountant, op basis van zijn persoonlijke kwaliteiten en werkzaamheden op het gebied van verslaggeving en financieel beheer, ervaart als trusted advisor. Dat stelt eisen aan de persoonlijke kwaliteiten van de accountant (ethisch, resultaatgericht, intellectueel nieuwsgiering en ruimdenkend) en aan de kwaliteit van zijn werkzaamheden (toevoegen van waarde waar de gebruiker op zit te wachten en die hij/zij relevant vindt). Denk hierbij aan compliance, integrated en continuous reporting, niet-financiële gegevens. En aan het geven van inzicht. Dat laatste kan op verschillende manieren.

De komende 3 à 5 jaar worden internationale ontwikkelingen in de regelgeving op het gebied van verslaggeving (o.a. IFRS for SME's en IPSAS) belangrijk, evenals digitalisering. Deze ontwikkelingen gaan grote invloed hebben op het accountantsberoep.

Wat is hiervoor nodig? Kennis (om waarde toe te voegen), regels (begrijpelijk en basic) en competenties (o.a. inzicht, analyseren, communiceren). De accountant wordt meer een ketenregisseur.

In de Faculty V&F staat de accountant (het individuele lid) centraal, die geholpen wordt bij zijn beroepsontwikkeling. Dit op basis van een analyse over de ontwikkeling van het beroep. Rapportages zijn hierbij de kern. Het gaat daarbij zowel om externe als interne verantwoording of informatieverstrekking.

De accountant in de Faculty V&F verantwoordt met rapportages, geeft inzicht, adviseert en communiceert met de gebruiker. De meerwaarde zijn de verbeterpunten die daaruit komen en die helpen het bedrijf te verbeteren (maatschappelijk relevant).

Een voorbeeld is duurzaamheid: Duurzaamheid speelt bij meerdere faculty's. De kern van de werkzaamheden van de accountants in de Faculty V&F is het geven van verantwoording en inzicht over duurzaamheid, personeelsbeleid, energietransitie e.d. Wanneer de klant vragen heeft op het gebied van duurzaamheid m.b.t. verantwoording hoort dit bij de Faculty V&F. Dit geldt bijvoorbeeld voor vraagstukken over hoe de accountant inzicht moet geven of hoe de accountant moet rapporteren. Met andere woorden het toevoegen van waarde aan de onderliggende cijfers. De plaats van de accountant binnen de Faculty V&F: het verantwoordingsvraagstuk begint na het bedrijfsvoeringsvraagstuk en eindigt bij het audit-vraagstuk.

Binnen het aandachtsgebied van de Faculty V&F kan aandacht besteed worden aan de ketenkracht binnen dit beroepsgebied.

Hoe kom je daar systematisch?

Het maturiteitsmodel kan hier een bijdrage aan leveren. Wat bieden we de financieel professional, hoe ondersteunen en servicen we hem/haar bij zijn/haar ontwikkeling. Dit geldt niet alleen voor de persoonlijke ontwikkeling van de accountant (op zijn carrièrepad), maar ook voor (vakinhoudelijke) thema's waarin de accountant zich verder wil ontwikkelen.

Aan welke thema's moet de faculty werken?

Maatschappelijk relevantie	Onomstreden kwaliteit	Vernieuwende kracht	Lerend beroep	Sterk merk
Niet-financiële informatie (in het kader van duurzaamheid)	Regelgeving	Innovatie: Data ontsluiten, data-analyse	(Persoonlijke) ontwikkeling van de accountant	De toegevoegde waarde van de accountant duidelijk maken
Integrated reporting	Borging van de kwaliteit	Digitalisering, waaronder: Continuous reporting	Lerend vermogen van de beroepsgroep	WHIDA
Regelgeving (voor klanten of werkgever)		globalisering		Branche-specialisatie
Verantwoordingsvraagstukken		Internationaal		
Fraude				
Continuïteit				
Poortwachtersrol				

Thema's van de Faculty Verantwoording & Financieel beheer

Gekozen is voor de thema's uit de NBA Vernieuwingsagenda.

De Vernieuwingsagenda Accountantsberoep stelt vijf thema's centraal; maatschappelijke relevantie, onomstreden kwaliteit, vernieuwende kracht, lerend beroep en sterk merk. Onder deze 'paraplu-thema's' benoemen wij een aantal thema's en concrete activiteiten die dienen als 'werkprogramma' van de Faculty Verantwoording & Financieel beheer voor de komende 3 tot 5 jaar.

Wij gaan er daarbij vanuit dat de thema's en activiteiten voortdurend worden geactualiseerd en zo nodig worden aangepast. Daarbij kan natuurlijk ook gebruik gemaakt worden van de kennis en ervaring van communities.

Maatschappelijke relevantie

Maatschappelijke relevantie is het fundament onder het accountantsberoep. Zonder dat heeft de accountant geen bestaansrecht. De (financiële) verslaglegging en het duiden van de cijfers van de onderneming en steun & advies van accountants van de Faculty V&I zorgen er voor dat bedrijven en organisaties goed blijven functioneren en hun financiële verplichtingen nakomen. Maar ook de stakeholders (denk aan de Belastingdienst, werknemers, leveranciers en afnemers) voorzien van betrouwbare informatie is een belangrijke taak.

Verslaggeving is niet statisch, maar voortdurend in beweging. En is afhankelijk van de behoeftes van de gebruikers en maatschappij. De faculty V&F initieert daarom dat de regelgeving rondom rapportages en externe verslaggeving ook wordt ontwikkeld in samenspraak met de externe partijen.

Niet-financiële informatie

Het belang van niet-financiële informatie wordt steeds groter. Voorbeelden zijn duurzaamheid, diversiteit, CO2-uitstoot en oplagecijfers.

De kern van de werkzaamheden van de accountants in de Faculty V&F is het geven van verantwoording en inzicht over duurzaamheid, personeelsbeleid, energietransitie e.d. Wanneer de gebruiker vragen heeft op het gebied van bv. duurzaamheid m.b.t. verantwoording hoort dit bij de Faculty V&F.

Dit geldt bijvoorbeeld voor vraagstukken over hoe de accountant inzicht moet geven of hoe de accountant moet rapporteren. Met andere woorden het toevoegen van waarde aan de onderliggende cijfers.

Een voorbeeld is duurzaamheid. Duurzaamheid speelt bij meerdere faculty's. De kern van de werkzaamheden van de accountants in de Faculty V&F is het geven van verantwoording en inzicht over duurzaamheid, personeelsbeleid, energietransitie e.d. Wanneer de klant vragen heeft op het gebied van duurzaamheid m.b.t. verantwoording hoort dit bij de Faculty V&F.

Integrated reporting

Integrated reporting: steeds meer niet-financiële gegevens zijn van belang voor financiële gegevens en logischerwijs voor het jaarverslag en daarmee samenhangend met de (rapportage over de) continuïteit van de onderneming en de langetermijn waardecreatie. Voor de Faculty V&F is de scope op dit onderwerp de verslaggeving.

Regelgeving

De accountant is bij uitstek geschikt om te bepalen of nieuwe wet- en regelgeving bij haar klanten of werkgever uitvoerbaar is en of dit leidt tot onevenredige hoge administratieve lasten. De NBA neemt deel aan de mkb-toetsen rondom nieuwe wetgeving van diverse ministeries. Natuurlijk zonder uitspraak te doen over nut en noodzaak van de maatregel.

Ander voorbeeld is de betrokkenheid van de NBA bij de verantwoording rondom de NOW.

Fiscaliteit is een belangrijk thema. Met de Belastingdienst (Becon-overleg) wordt regelmatig gesproken over de fiscale regelgeving. Daarnaast hecht de Belastingdienst aan Horizontaal Toezicht waarbij de rapportage van accountants een belangrijke rol spelen

Vraagstukken op het gebied van rechtmatigheid en verantwoording

De accountant houdt zich bezig met begrotingen en verslaggeving van de overheid (in de publieke sector). De rechtmatige uitvoering van de begroting (besteding van belastinggeld) is een belangrijk element van de jaarrekening van overheden. In het verlengde daarvan hebben ook andere organisaties in de (semi-) publieke sector die (deels) gefinancierd worden met belastinggeld te maken met vraagstukken op dat gebied. De faculty V&F richt zich op de ontwikkelingen en vraagstukken die spelen in de verantwoording over rechtmatigheid.

Fraude en corruptierisico

De maatschappij geeft aan dat er meer aandacht dient te zijn voor aspecten van financiële fraude en (dis)continuïteit. Hier is dus een duidelijke rol in de verslaggeving voor de accountants.

Hierbij zijn 2 aspecten te onderscheiden:

- Het rapporteren van fraude, de poortwachtersrol van de accountant in het kader van de Wwft.
- Fraude in rapportages, het frauduleus toepassen van verslaggevingsregels.

Continuïteit

Ook op het gebied van beoordeling van de continuïteit wordt van de accountant meer duidelijkheid verwacht. Dit heeft belangrijke gevolgen voor aandacht in de verslaggeving voor de risico's van de onderneming.

Poortwachtersrol

De poortwachtersrol komt tot uiting in de rol die de accountant heeft bij het constateren van fraude. Tevens is een accountant in belangrijke mate betrokken bij de naleving van de wwft.

Onomstreden kwaliteit

Accountants staan voor hun vak. De kwaliteit van het werk van de accountant moet nu en in de toekomst onomstreden blijven. De rol van de accountant in het maatschappelijk verkeer is verankerd in het beroep en is essentieel bij de onomstreden kwaliteit. Daarom is het zaak dat het beroep die kwaliteitsstandaard blijvend uitdraagt.

De faculty V&F heeft daarnaast een taak bij het ondersteunen van de kwaliteit en effectiviteit van rapportages. Rapportages moeten transparant en integer zijn en voldoen aan de regelgeving en aan de verwachtingen van stakeholders.

Regelgeving

De beroepsregelgeving moet helder en duidelijk zijn, waarbij geen uitgebreide toelichtingen nodig zijn. De accountant denkt actiever mee bij de totstandkoming van regelgeving en kan hierin een activerende en ook adviserende rol spelen naar regelgevers.

De faculty heeft een taak

- aan de voorkant van de regelgeving (welke regelgeving en wat is de impact voor de betrokken accountants)
- bij het ontwikkelen van de regelgeving (is deze uitvoerbaar en beheersbaar?)
- bij het duiden van de regelgeving (begrijpelijk en transparant maken, standaarden, controleprotocollen, normenkader, subsidieverklaringen, investeringsverklaring, Wwft, Noclar).

Daarnaast moet goed gekeken worden naar de hoeveelheid regelgeving.

Borging van de kwaliteit

De accountant onderscheidt zich van andere (financiële) dienstverleners door een geborgde kwaliteit. De kwaliteit wordt geborgd door de opleiding, de permanente educatie, wet- en regelgeving (Wab, Wtra, VGBA) en toetsing. Deze waarborgen maken het beroep onderscheidend.

Vernieuwende kracht

Vernieuwing in de samenleving vraagt om anticiperen op veranderingen die in snel tempo plaatsvinden. De komende jaren krijgen bijna alle ondernemingen en organisaties, en dus ook de accountants, te maken met de drie belangrijke thema's:

1. robotisering en de transformatie naar digitale businessmodellen;
2. de circulaire economie;
3. de energietransitie.

Voor de accountant betekent dat in eerste instantie het bespreekbaar maken van deze thema's bij de klant of werkgever, vooral in relatie tot de continuïteit van de onderneming of organisatie. Zijn er risico's en welke kansen bieden deze ontwikkelingen?

De Faculty moet de accountant faciliteren bij het vorm en inhoud geven van zijn rol als adviseur voor zijn klanten of werkgever. Voor nu en in de toekomst.

Innovatie:

Data ontsluiten, data-analyse

Dit levert actuele (stuur)informatie op. Door het analyseren, interpreteren en vertalen van de cijfers kan de accountant helpen om het bedrijf/organisatie 'in conditie' te houden en te laten inspelen op veranderingen (strategie). Door middel van de analyses op basis van actuele informatie kunnen bedrijfsprocessen worden bijgestuurd.

Data-analyse helpt bij benchmarking.

Digitalisering

O.m. door digitalisering wordt het rapporteren van informatie in een dashboard mogelijk. Een dashboard levert in 1 oogopslag de stuurinformatie. Hier levert de accountant duidelijke meerwaarde.

Digitalisering maakt efficiëntere werkwijzen mogelijk: SBR, RGS, digitale deponering.

Digitalisering van bedrijfsprocessen.

ICT is in veel gevallen een kritische factor geworden voor (de continuïteit van) de bedrijfsvoering.

Continuous reporting

Door de digitalisering wordt ook continuous monitoring mogelijk, die het bedrijf of de organisatie op dagelijkse basis stuurinformatie geeft.

Globalisering

De faculty streeft er naar om in de toekomst geen splitsing in de verslaggeving per land te hebben, maar uniforme verslaggeving die in alle landen zal gelden.

Internationaal

Internationale regelgeving op het gebied van verslaggeving (bv. IFRS en IPSAS) heeft grote invloed op de Nederlandse regelgeving. Daarom is betrokkenheid bij deze internationale regelgeving van belang.

Lerend beroep

Om de positie van vertrouwend adviseur ook in de toekomst te behouden en te versterken moeten accountants zich hun leven lang blijven ontwikkelen op competenties en eventuele specialisatie(s). Dat betekent niet alleen het volgen van cursussen en opleidingen, maar vooral ook leren van elkaar.

(Persoonlijke) ontwikkeling van de accountant

Met ingang van 1 januari 2021 geldt de nieuwe PE-regeling voor alle accountants. Een nieuwe systematiek waarbij het leerresultaat centraal staat. Niet langer uren tellen, maar jaarlijks een PE-portfolio opstellen. De nieuwe opzet biedt accountants meer vrijheid bij het bepalen van hun PE, waarbij meer alternatieve leervormen mogelijk zijn. Waarbij ook aandacht kan worden besteed aan soft skills.

Voor veel accountants is hierbij ondersteuning gewenst. Het maturiteitsmodel kan hier behulpzaam bij zijn.

De POP's geven ook veel informatie over de (ontwikkelings)wensen van de leden.

Het *maturaliteitsmodel* is een hulpmiddel bij de ontwikkeling van de accountant

- in alle fases (rollen, levenscyclus) van zijn/haar carrière (van starter tot partner)
- in de ontwikkeling m.b.t. het vakgebied (verdieping en specialisatie)

De faculty kan met ondersteuning en services deze ontwikkeling begeleiden.

De faculty kan bij belangrijke wijzigingen in verslaggeving onderwerpen selecteren voor verplichte cursussen.

Lerend vermogen van de beroepsgroep

Het trekken van lessen van incidenten door de hele beroepsgroep. De faculty kan dit proces (b.v. d.m.v. oorzakenanalyse) faciliteren.

Kwaliteit van de rapportages

De faculty is alert op de reacties van gebruikers en toezichthouders en stelt zich op open op voor niet-accountants. Hierdoor worden de rapportages ieder jaar beter en transparanter.

Sterk merk

Vertrouwenspersoon zijn van het maatschappelijk verkeer en tegelijk bevorderen dat ondernemers en overheid graag een beroep doen op de accountant. Dit vraagt erom dat de NBA de toegevoegde waarde van de accountant voor ondernemers, werkgevers en stakeholders zichtbaar maakt.

De toegevoegde waarde van de accountant duidelijk maken

Branche-specialisatie

Welke activiteiten onderneemt de faculty?

Onderstaande activiteiten (middelen) zijn in willekeurige volgorde opgenomen.

Nieuwe activiteiten

- Webinars
- Data van de NBA gebruiken voor communicatie
 - gebruik maken van de uitkomsten van de vragenlijsten voor de monitoring van de RvT, bv. over de expertise van kantoren
 - gerichte communicatie naar bepaalde groepen accountants (gebaseerd op interesse)
- Digitale platforms
- FAQ's op de site
- Register+ (waar zitten de collega's die zich met dezelfde thema's bezighouden?)
- Kennis ook via beeld (video's) ontsluiten (hogescholen hebben de afgelopen maanden veel ervaring opgedaan met het doorgeven van kennis aan studenten via kennisclips)
- Podcast-video
- Communicatie tussen leden onderling. Voorbeeld hiervan zijn de dialoogsessies tussen de leden op grote schaal: accountants in business, overheidsaccountants, interne auditdienst. platforms maken waar mensen elkaar kunnen opzoeken.
- Maturaliteitsmodel
- Overleg ACB (regelgeving begrijpelijk, nuttig en noodzakelijk)
- Overleg Belastingdienst (Horizontaal Toezicht)
- Periodiek overleg met stakeholders (thema's kunnen onder meer fraude en continuïteit zijn)
- Debatten
- Dialoog tussen oudere/jongere generaties van de accountants met als doel van elkaar leren en beter van worden

Bestaande activiteiten

- Accountant (blad en site), met veel aandacht voor concrete informatie t.b.v. en over het beroepenveld
- Ontsluiten van bestaand onderzoek
- Afdelingsbijeenkomsten
- Bijeenkomsten
- Jaarlijkse publicatie van de MKB-bundel
- Stimuleren van wetenschappelijk onderzoek op terrein V&F/gericht onderzoeksopdrachten
- Input leveren (arbeidsmarkt)campagnes (toegevoegde waarde accountant, positionering)
- NBA-Helpdesk (FAQ's op thema's) als input voor organisatie webinars en/of ontwikkeling Kenniscentrum MKB (digitaal platform)
- Ontwikkeling van tools (denk aan ondersteuning ICT, voorbeeld Cybersecurity Health Check)

- Guidance geven met concrete producten (HRA, NBA-Alerts, NBA Handreikingen, modelrapporten)
- Standpunten formuleren en bespreken met relevante partijen

Wat kan een lid verwachten / hoe zorgen we concreet voor binding met de leden?

Uitgangspunt in de communicatie over de activiteiten van de faculty is WHIDA (Wat Heb Ik Daar Aan). Dus zo concreet mogelijk. En over zaken die op dat moment spelen voor de leden. Waarbij duidelijk wordt aangegeven welke waarde de activiteiten hebben voor het lid. Daarmee kun je de leden prikkelen. Daarnaast is het belangrijk om nieuwe vormen van communicatie te gebruiken om het contact met de leden te onderhouden. De webinars hebben de afgelopen tijd veel aandacht getrokken van de leden.

Welke partners en belanghebbenden zijn er? (stakeholders)

Stakeholders	
Intern	NBA-bestuur Leden Communities (inclusief afdelingen/kringen) Andere facultybesturen (afstemming) ACB Raad voor Toezicht NBA-bureaumedewerkers: <ul style="list-style-type: none"> • Faculty-specifieke medewerkers • Marketing • Event • Opleidingen
Extern	Accountantskantoren Raad voor de Jaarverslaggeving AFM Belastingdienst (waaronder Becon-overleg) EZK Toezichthouders MKB Nederland, VNO-NCW Financiers Hogescholen, universiteiten, onderzoeksinstituten Opleidingsinstituten Overheid SRA, Novaa Werkgevers van de leden Service-organisaties IFAC IASB IIA Accountancy Europe Gebruikers van verantwoordingsinformatie en hun belangenbehartigers

Wat is de rol van het bestuur van de faculty? (incl. verhouding tot andere gremia/instituten, samenwerking tussen faculties en communities)

Sturing geven aan de ketenkracht binnen het aandachtsgebied van deze faculty en reële stappen zetten.

Overleg met stakeholders

Marketing van de ledengroep

Voorbeeldfunctie uitstralen (bv. door actief deel te nemen aan discussies, blogs, columns, e.d.)

Reële stappen maken om faculty (en aandachtsgebied) beter te maken

Profiel van bestuursleden (incl. competenties), wat doen we anders dan de ledengroepbesturen?

Ervaring met reporting

Goede motivatie

Overtuigingskrachten

Empathische vermogen

Uitstekend imago, een boegbeeld zijn

Naam faculty

De naam Verantwoording en Inzicht dekt niet helemaal de lading van Accounting en Reporting.

Gekozen wordt voor Verslaggeving en Financieel beheer. Dat dekt meer de lading en dat geeft verantwoording en inzicht. Het laatste is een veel algemener niveau.